

**РУСКА-БЕЛАРУСКІ
ТЭРМІНАЛАГІЧНЫ СЛОЎНІЧАК
ПА КНІГАЗНАЎСТВЕ**

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ БІБЛІЯТЭКА БЕЛАРУСІ

**РУСКА-БЕЛАРУСКІ ТЭРМІНАЛАГІЧНЫ СЛОЎНІЧАК
ПА КНІГАЗНАЎСТВЕ**

Дапаможнік у апрацоўцы
старадрукаў і рэдкіх
выданняў

Мінск 1997

ББК Ч611я212
К25

Укладальнікі: Таццяна Рошчына, Наталля Саверчанка

Навуковы рэдактар — намеснік старшыні
Тэрміналагічнай камісіі пры Міністэрстве адукацыі
Рэспублікі Беларусь Зьміцер Санько

Руска-беларускі тэрміналагічны слоўнічак па
К25 **кнігазнаўстве: Дапам. у апрацоўцы старадрукаў і рэд-**
кіх выд. / Нац. б-ка Беларусі. — Мн., 1997. — 27 с.

Слоўнік змяшчае тэрміны па кнігазнаўстве, біб-
ліятэчнай справе, бібліяграфіі.

Прызначаецца для спецыялістаў бібліятэк, музе-
яў, архіваў ў дапамогу апрацоўцы рукапісных кніг,
старадрукаў, рэдкіх і каштоўных выданняў.

К 4403040000-005 без аб'явы
М 332-96

ББК Ч611я212

© Нацыянальная бібліятэка
Беларусі, 1997

АД УКЛАДАЛЬНІКАЎ

Недастатковая распрацаванасць спецыяльнай кнігазнаўчай тэрміналогіі на беларускай мове, адсутнасць тэрміналагічных слоўнікаў выклікала неабходнасць стварэння дапаможнага руска-беларускага слоўніка па кнігазнаўству. Ён носіць дастасоўны характар і з'яўляецца рэкамендацыйным.

Складальнікі імкнуліся паказаць адметнасць беларускай мовы, пазбегнуць прымітыўнага калькавання і неапраўданых запазычанняў з рускай мовы, якія, на жаль, нярэдка сустракаюцца пры распрацоўцы спецыяльных слоўнікаў.

Пры падрыхтоўцы былі выкарыстаны тэрміналагічныя рускамоўныя слоўнікі (напрыклад: Шамурин Е. Словарь книговедческих терминов. М., 1958 і інш.), руска-беларускія і беларуска-рускія слоўнікі В.Ластоўскага, С.Некрашэвіча і М.Байкова і інш.

Слоўнік прызначаны для супрацоўнікаў бібліятэк і музеяў, якія займаюцца навуковай апрацоўкай рукапісаў, старадрукаў, рэдкіх і каштоўных выданняў.

Будзем удзячны за любыя заўвагі і прапановы.

Наш адрас: 220636. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 9. Нацыянальная бібліятэка Беларусі. Адзел рукапісаў, рэдкай кнігі і старадрукаў. Тэл. 226-17-73.

А

абзац	абзац
абрис	контур, вырыс
авантитул	авантитул
автограф	аўтограф
автографская бумага	корнпапера
агиография	агіяграфія
адаптированный текст	адаптаваны тэкст
азбука	азбука
акафист	акафіст
акты	акты
аллигат	алігат
алфавит	алфавіт
альбертиновый переплёт	альбертынавая аправа
альбом	альбом
альграфия	альграфія
альдина	альдзіна
альманах	альманах
анастатическая печать	анастатычны друк
аннулировать	ануляваць
аноним	ананім
анонимное издание	ананімнае выданне
антикварное издание	антыкварнае выданне
античные рукописи	антычныя рукапісы
антология	анталогія
Апокалипсис	Апакаліпсіс
апокриф	апокрыф
апостол	апостал
археографическая экспедиция	археаграфічная экспедыцыя
археография	археаграфія
архив	архіў
архивоведение	архівазнаўства
атлас	атлас
атрибуция	атрыбуцыя

Б

бархат	аксаміт
басма	басма
бастарда (курсив в готическом шрифте)	бастарда
белый	белы
берестяная грамота	берасцяная грамата
библиографическая редкость	бібліяграфічная рэдкасць
библиография	бібліяграфія
книготорговая	кнігагандлёвая
кумулятивная	кумуляцыйная
научно-вспомогательная	навукова-дапаможная
национальная	нацыянальная
персональная	персанальная
библиология	бібліялогія
библиомания	бібліяманія
библиопсихология	бібліяпсіхалогія
библиотека	бібліятэка
библиофилия	бібліяфілія
библиофильское издание	бібліяфільскае выданне
Библия	Біблія
бинтик	бінцік
биобиблиография	біябібліяграфія
блинтовое тиснение	сляпое цісненне
боргес	боргес
бордюр	бардзюр
буква	літара
заглавная/прописная	вялікая
строчная	малая
букварь	буквар
буквенная сигнатура	літарная сігнатура
буквица	ініцыял
букинистическая книга	букіністычная кніга

бумага

автографская
в подтёках
веленевая
верже
картографическая
мелованная
мраморная
тряпичная
фототипная

бумажный**буры́й****папера**

корнпапера
ў паціцёках
веленевая
вержэ
картаграфічная
крэйдавая
мармуровая
анучная
фататыпная

папяровы**руды****В****веленевая бумага****вензель****верже бумага****вержер****версо****Ветхий завет****византийский орнамент****византийский стиль****виньетка****вкладная запись****вкладыш****владелец****владельческая запись****владельческий****водяной знак****вопросительный знак****восклицательный знак****восковой****воспроизводит****восстанавливать****всемирная история****вступительная статья****высокая печать****веленевая папера****вензель****вержэ папера****вержэр****версо****Стары завет****візантыйскі арнамент****візантыйскі стыль****віньетка****укладны запіс****укладка****уладальнік****уладальніцкі запіс****уладальніцкі****вадзяны знак****пытальнік****клічнік****васковы****узнауляць****аднауляць****сусветная гісторыя****уступны артыкул****высокі друк**

выходные данные

вязь

выхадныя звесткі

вязь

Г

газета

гелиографюра

генеалогия

географический

географический указатель

геометрический орнамент

геральдика

герб

гербовый суперэкслибрис

гимнография

глава

глаголица

гlossa

глубокая печать

голубой

готический шрифт

готическое письмо

гравированная книга

гравированные инициалы

гравированный титульный

лист

гравюра

на дереве

на линолеуме

на меди

на металле

гражданский шрифт

грамматика

графика

грифель

газета

геліяграфюра

генеалогія

геаграфічны

геаграфічны паказальнік

геаметрычны арнамент

геральдыка

герб

гербавы суперэкслібрыс

гімнаграфія

раздзел

глаголица

гlossa

глыбокі друк

блакітны

гатычны шрыфт

гатычнае пісьмо

гравіраваная кніга

гравіраваныя ініцыялы

гравіраваны тытульны

аркуш

гравюра

дрэварыт

лінарыт

медзярыт

афорт

грамадзянскі шрыфт

граматыка

графіка

грыфель

Д

дарственная надпись	дароўны надпіс
датировать	датаваць
датировка	датаванне
двоеточие	дзвюхкроп'е
двухцветная печать	двухколёрны друк
дефектный экземпляр	дэфектны паасобнік
диоптра	дыёптра
документ	дакумент
дополнительный тираж	дадатковы наклад
доска	дошка
дублюра	дублюра

Е

Евангелие	Евангелле
<i>благовестное</i>	<i>дабравеснае</i>
<i>толковое</i>	<i>тлумачальнае</i>
<i>учительное</i>	<i>навучальнае</i>
ежегодник	штогоднік

Ж

желтый	жоўты
жирный шрифт	тоўсты шрыфт
житие	жыццяпіс
жуковина/жук	жукавіна/жук
журнал	часопіс, часапіс
<i>регистрационный</i>	<i>журнал</i>

З

завязка	завязка
заглавная/прописная буква	вялікая літара
заговоры	замовы
заголовок	загалолак
закладка	закладка
заключение	заканчэнне
замаскированное издание	замаскаванае выданне
запись	запіс
вкладная	укладны
владельческая	уладальніцкі
карандашом	алоўкам
простым	простым
химическим	хімічным
полистная	пааркушны
чернилами	атрамантавы
запись от руки	запіс рукою
запрещенное издание	забароненае выданне
запятая	коска
заставка-разделитель	застаўка-падзельнік
застежка	зашпілька
зеленый	зялёны
знак	знак
водяной	вадзяны
вопросительный	пытальнік
восклицательный	клічнік
книжный	кніжны, экслібрыс
знаки препинания	знакі прыпынку
знаменная нотация	знаменная натацыя
знаменное пение	знаменны спеў
знаменный распев	знаменны распеў
знамя (муз. симв.)	знамя
значительный	значны
золотой обрез	залаты абрэз

И

идеографическое письмо**иероглиф****изборник****издание***анонимное**антикварное**замаскированное**запрещенное**картографическое**корректирующее**литографированное**малотиражное**миниатюрное**непериодическое**несброшюрованное**нотное**переработанное**периодическое**пробное**продолжающееся**справочное**старобрядческое**старопечатное**титульное**факсимильное**юбилейное***издатель****издательская марка****издательская обложка****издательский конволют****издательский переплет****издательство****изображение****иконография****иллюминирование****иллюстрация****именной указатель****ідаэграфічнае пісьмо****герогліф****ізборнік****выданне***ананімнае**антыкварнае**замаскаванае**забароненае**картаграфічнае**карэктурнае**літаграфаванае**малатыражнае**мініяцюрнае**неперыядычнае**незбрашюванае**нотнае**перапрацаванае**перыядычнае**спробнае**з працягам**даведкавае**старавераў**старадрук**тытульнае**факсімільнае**юбілейнае***выдавец****выдавецкая марка****выдавецкая вокладка****выдавецкі канвалют****выдавецкая аправа****выдавецтва****выява****іканаграфія****ілюмінаванне****ілюстрацыя****паказальнік імёнаў**

инкунабул
 инципит
 искусство книги
 исправление
 историография
 история
     всемирная
     книги
 источниковедение

інкунабул
 інципіт
 мастацтва кнігі
 выпраўленне
 гісторыяграфія
 гісторыя
     сусветная
     кнігі
 крыніцазнаўства

К

кавычки
 календарь
 каллиграфия
 канон
 канонический текст
 канонник
 кант(ы)
 капитал
 карандаш
     простой
     химический
 карикатура
 карта
 картографическое издание
 картон
 карточка
 каталог
 катехизис
 квадрат
 кириллица
 кириллический шрифт
 книга

двукоссе
 календар
 каліграфія
 канон
 кананічны тэкст
 канонік
 кант(ы)
 каптал
 аловак
     просты
     хімічны
 карыкатура
 карта, мапа
 картаграфічнае выданне
 кардон
 картка
 каталог
 катэхізіс
 квадрат
 кірыліца
 кірыліцкі шрыфт
 кітаб

книга

гравированная
ксилографическая
о вере
печатная
редкая
рукописная
старопечатная
ценная

книговедение**книгопечатание****книготорговая библиография****книгохранилище****книжная выставка****книжная графика****книжная торговля****книжный знак****кодекс****кодикология****кожа****кожаный переплет****коленкор****коллекция****колонтитул****колонцифра****колофон****комментарий****конволют****конгревное/рельефное****тиснение****контрафакция****контрольный экземпляр****контртитул****концовка****Коран****корешок (переплета)****коричневый****корнпапир (автографская
бумага)****корпус****кніга**

гравіраваная
ксілаграфічная
аб веры
друкаваная
рэдка
рукапісная
старадрук
каштоўная

кнігазнаўства**кнігадрукаванне****кнігагандлёвая бібліяграфія****кнігасховішча****кніжная выстава****кніжная графіка****кніжны гандаль****кніжны знак, экслібрыс****кодэкс****кадыкалогія****скура****скураная аправа****каленкор****калекцыя****калонтытул****калонлічба****калафон****каментар****канвалют****рэльефнае цісненне****кантрафакцыя****кантрольны паасобнік****контртытул****канцоўка****Каран****спінка****цынамонавы, бурнаты****корнпапера****корпус**

корректурное издание
 крапчатый обрез
 красная строка
 красный
 крупный
 крупный шрифт
 крышка переплета
 крюки
 крюковое пение
 ксилографическая книга
 ксилография
 культурные связи
 кумулятивная библиография
 курсив
 курсивный шрифт
 кустод

карэктурнае выданне
 крапаны (апырсканы) абрэз
 новы радок
 чырвоны
 буйны
 буйны шрыфт
 вечка аправы
 крукі
 крукавы спеў
 ксілаграфічная кніга
 ксілаграфія, дрэварыт
 культурныя сувязі
 кумуляцыйная бібліяграфія
 курсіў
 курсіўны шрыфт
 кустод

Л

лассе
 латиница
 латинский шрифт
 латынь
 ледерин
 лествица
 летопись
 лигатура
 линогравюра
 лист
     гравированный титульный
     общий титульный
     пустой
     титульный
 листать
 листовка
 литографированное издание
 литография
 литургия

лясэ
 лацінка
 лацінскі шрыфт
 лаціна
 ледэрын
 лесвіца
 летапіс
 лігатура
 лінарыт
 аркуш
     гравіраваны тытульны
     агульны тытульны
     пусты
     тытульны
 гартаць
 лістоўка
 літаграфаванае выданне
 літаграфія
 літургія

лицевая рукопись
 лицевая сторона
 ломбарда
 лубок
 лубочная картинка

 любительский переплет

ілюмінаваны рукапіс
 правы (верхні) бок
 лямбарда
 малёк
 мальковы абразок, народны
 дрэварыт
 аматарская аправа

М

малотиражное издание
 манускрипт
 маргиналии
 марокеновый переплет
 маюскульное письмо
 маюскулы
 мелкий
 мелкий шрифт
 мелованная бумага
 мемуары
 меццо-тинто
 миinea
     общая с праздниками
     служебная
 миниатюра
 миниатюрное издание
 минускульное письмо
 минускулы
 миссал
 миттель
 многоцветная печать
 молитвенник
 монастырские собрания
 монограмма
 мраморная бумага

малатыражнае выданне
 манускрыпт
 маргіналіі
 маракенавая аправа
 маюскульнае пісьмо
 маюскулы
 дробны
 дробны шрыфт
 крэйдавая папера
 мемуары
 меца-тынта
 міinea
     агульная са святамі
     службовая
 мініяцюра
 мініяцюрнае выданне
 мінускульнае пісьмо
 мінускулы
 місал
 мітэль
 шматколерны друк
 малітоўнік
 кляштарныя зборы
 манаграма
 мармуровая папера

Н

набор	набор
наборный орнамент	наборны арнамент
надпечатка	наддрукоўка
надпись	надпіс
название	назоў
наименование	найменне
наугольники	ражкі
научно-вспомогательная библиография	навукова-дапаможная біблія- графія
национальная библиография	нацыянальная бібліяграфія
национальная библиотека	нацыянальная бібліятэка
национальный документ	нацыянальны дакумент
начало	пачатак
недостающий	адсутны
незначительный	нязначны
нелегальное издание	нелегальнае выданне
немая обложка	нямая вокладка
необрезанный экземпляр	неабрэзаны паасобнік
непериодическое издание	неперыядычнае выданне
несброшюрованное издание	незбрашюванае выданне
Новый завет	Новы завет, Евангелле
нонпарель	нонпарэль
нотация	натацыя
нотное издание	нотнае выданне
нумерация	нумарацыя
нумерованный экземпляр	нумараваны паасобнік
нумизматика	нумізматыка

О

обзор	агляд
обиход нотного пения	ужытак нотных спеваў
обиходный переплет	звычайная аправа
обложка	вокладка

обозначить (<i>сделать знак, пометить</i>)	абазначыць, пазначыць
оборот/на обороте	адгорт / на адгорце
оборотная сторона	левы (ніжні) бок
образец (<i>пример</i>)	узор, прыклад
обрез	абрэз
<i>золотой</i>	<i>залаты</i>
<i>крапчатый</i>	<i>крапаны (апырсканы)</i>
<i>окрашенный</i>	<i>фарбаваны</i>
общая пагинация	агульная пагінацыя
общий титульный лист	агульны тытульны аркуш
объем	аб'ём
овал	авал
оглавление	змест
оклад	аправа
окрасить	афарбаваць, пафарбаваць
окрашенный обрез	фарбаваны абрэз
октоих	актоіх
ономастика	анамастыка
опечатка	памылка друку
опись	вопіс
оригинал	арыгінал
орнамент	арнамент
орнаментика	арнаментыка
особенность	асаблівасць
остатки	рэшткі
отдельный оттиск	асобны адбітак
открытка	паштоўка
отпечаток	адбітак
отрывок	урывак
отсутствовать	адсутнічаць
оттиск	адбітак
отчет	справаздача
офорт	афорт
офсетная печать	афсетны друк
оценка книги	ацэнка кнігі

II

пагинация	пагінацыя
<i>общая</i>	<i>агульная</i>
<i>раздельная</i>	<i>асобная</i>
палеография	палеаграфія
палеотип	палеатып
панегирик	панегірык
папирус	папірус
патерик	патэрык
первопечатник	першадрукар
пергамен	пергамін
пергаменный переплет	аправа з пергаміну
перевод	пераклад
переиздание	перавыданне
перепечатка	перадрук
переплет	аправа
<i>альбертиновый</i>	<i>альбертынавая</i>
<i>издательский</i>	<i>выдавецкая</i>
<i>кожаный</i>	<i>скураная</i>
<i>любительский</i>	<i>аматарская</i>
<i>марокеновый</i>	<i>маракенавая</i>
<i>обиходный</i>	<i>звычайная</i>
<i>пергаменный</i>	<i>з пергаміну</i>
<i>полукожаный</i>	<i>паўскураная</i>
<i>потрескавшийся</i>	<i>парэпаная</i>
<i>с тиснением</i>	<i>з цісненнем</i>
<i>сафьяновый</i>	<i>сафьянавая</i>
<i>составной</i>	<i>састаўная</i>
<i>фибровый</i>	<i>фібравая</i>
<i>шагреновый</i>	<i>шчыгрынавая</i>
переплестать (книгу)	сшываць
переплетенный (о книге)	сшытаваны
переплетная мастерская	кнігашытня
переплетное мастерство	шытарства
переплетчик	шытар
переработанное издание	перапрацаванае выданне
периодическое издание	перыядычнае выданне
персональная библиография	персанальная бібліяграфія

песнопение	спеў
петит	петыт
печатание	друкаванне
печатная книга	друкаваная кніга
печатник	друкар
печать	друк
<i>анастатическая</i>	<i>анастатычны</i>
<i>высокая</i>	<i>высокі</i>
<i>глубокая</i>	<i>глыбокі</i>
<i>двухцветная</i>	<i>двухколерны</i>
<i>многоцветная</i>	<i>шматколерны</i>
<i>офсетная</i>	<i>афсетны</i>
печать (оттиск штампового знака)	пячатка
писцовые книги	пісцовыя кнігі
письмена	пісьмёны
письменность	пісьменства
письмо	пісьмо
плакат	плакат
плесень	цвіль
плетённый	плецены
подарочное издание	падарункавае выданне
подделка	падробка
подлинник	аўтэнтык
подлинный	аўтэнтычны
подносный экземпляр	дароўны паасобнік
подписной экземпляр	падпісны паасобнік
подпись	подпіс
подстрочное примечание	падрадкавая заўвага
подчеркивание	падкрэсліванне
поле	поле
полиграфический	паліграфічны
полиграфия	паліграфія
полистная запись	пааркушны запіс
полистный	пааркушны
политипаж	палітыпаж
полное собрание сочинений	поўны збор твораў
полноценный экземпляр	паўнаватрасны паасобнік
полоса набора	палоса набору
полукожанный переплет	паўскураная аправа

полуустав	паўустаў
помета/пометка	пазнака
понтюзо	панцюзо
посвящение	прысвячэнне
послание	пасланне
послесловие	пасляслоўе
пособие	дапаможнік
потрескавшийся	парэпаная (<i>аправа</i>)
<i>(о кожаном переплете)</i>	
поучение	павучанне
предисловие	прадмова
предметный указатель	паказальнік рэчаў
привилегия	прывілей
приложение	дадатак
примитивное письмо	прымітыўнае пісьмо
приплетение	прышытак
пробел	прагал
пробное издание	спробнае выданне
пробный оттиск	спробны адбітак
продолжающаяся запись	запіс з працягам
продолжающееся издание	выданне з працягам
пролог (<i>книга</i>)	пралог
проповедь	казань, казанне
простой карандаш	просты аловак
прямой шрифт	просты шрыфт
псалтырь	псалтыр
<i>с воследованием</i>	<i>з дадаткам</i>
<i>с последованием</i>	<i>з дадаткам</i>
псевдоним	псеўданім
птичье перо	птушынае пяро
публикация	публікацыя
пустой лист	пусты аркуш

Р

разводы (<i>узоры</i>)	разводы
разворот	разгорт
раздельная пагинация	асобная пагінацыя

раздельноречный	асобнамоўны
размер набора	памер набору
разнообразный	разнастайны
разрозненный экземпляр	разрознены паасобнік
разрядные книги	разрадныя кнігі
раритет	рарытэт
распятие	распяцце, роскрыж
регистр	рэгістр
редактор	рэдактар
редакция	рэдакцыя
редкая книга	рэдкавая кніга
реестр	рээстр
резцовая гравюра	разцовая гравюра
рекаталогизация	рэкаталагізацыя
ректо	рэкто
религиозный	рэлігійны
религия	рэлігія
репертуар	рэпертуар
репродукция	рэпрадукцыя
реставрация	рэстаўрацыя
реституция	рэстытуцыя
рисунок	малюнак
риторика	рыторыка
родословный	радаводны
розовый	ружовы
ромб	ромб
роспись	роспіс
рубрикация	рубрыкацыя
рукописная книга	рукапісная кніга
рукопись	рукапіс
<i>лицевая</i>	<i>ілюмінаваны</i>
<i>сряженная</i>	<i>аздоблены</i>

С

сатирический журнал	сатырычны часопіс
сафьяновый переплет	сафьянавая аправа
сборник	зборнік

сборник поучений	зборнік павучанняў
свиток	скрутак
сводный каталог	зводны каталог
святцы	святцы
семиотика	семіётыка
серый	шэры
сигла	сігла
сигнальный экземпляр	сігнальны паасобнік
сигнатура	сігнатура
символ	сімвал
синаксарь	сінаксар
синий	сіні
систематизация	сістэматызацыя
сказание (предание)	паданне
<i>рассказ</i>	<i>аповяданне</i>
скитское покаяние	скіцкае пакаянне
скобки	дужкі
скоропись	скорапіс
скрипторий	скрыптор
слепое/блинтовое тиснение	сляпое цісненне
словарь	слоўнік
служебник	службоўнік
собрание сочинений	збор твораў
содержание	змест
сокращение	скарот
состав	склад
составитель	укладальнік
составной переплет	састаўная аправа
сохранить	захаваць
сохранность книги	захаванасць кнігі
сплошная нумерация	адзіная нумарацыя
справка	даведка
справочник	даведнік
справочное издание	даведкавае выданне
средник	сярэднік
сряженная рукопись	аздоблены рукапіс
ссылка	спасылка
старообрядческое издание	выданне старавераў
старопечатная книга, издание	старадрук
стеклограф	шклограф

столбец
 сторона переплета
 страница
 страсти Христовы
 строчная буква
 суперобложка
 суперэкслибрис
 сухая игла
 сфрагистика
 сюжет
 сюжетный
 сюита

слупок
 старонка аправы
 старонка
 пакуты Хрыстовы
 малая літара
 супервкладка
 суперэкслібрыс
 сухая іголка
 сфрагістыка
 сюжэт
 сюжэтны
 сюіта

Т

тайнопись
 Талмуд
 текет
 терминология
 терция
 тетрадь
 типограф
 типография
 типографская марка
 тираж
 тире
 тиснение
     блинтовое
     золотом
     фольгой
 титло
 титульное издание
 титульный лист
 топонимия
 торжественник
 точка
 травник
 треугольник

тайнапіс
 Талмуд
 тэкст
 тэрміналогія
 тэрцыя
 сшытак
 друкар
 друкарня
 друкарская марка
 наклад
 працяжнік
 цісненне
     сляное
     золатам
     фольгай
 тытла
 тытульнае выданне
 тытульны аркуш
 тапанімія
 святочнік
 кропка
 зельнік
 трыкутнік

триодь
 постная
 цветная
 тряпичная бумага

трыёд
 постны
 каляровы
 ануचना папера

У

угловые/ломаные скобки <>
 угол (книги)
 уголок (книги)
 указатель
 украшение
 уникальный экземпляр
 устав (почерк)
 устав о христианском житии
 учебник
 учебное пособие

ламаня дужки
 рог
 ражок
 паказальнік
 аздабленне
 унікальны паасобнік
 устаў
 статут аб хрысціянскім
 жыцці
 падручнік
 навучальны дапаможнік

Ф

факсимиле
 факсимильное издание
 фибровый переплет
 филиграни
 фингерпринт
 фолиант
 фолиация
 фон
 форзац
 формат
 формы
 фотография
 фототипная бумага
 фронтиспис

факсіміле
 факсімільнае выданне
 фібравая аправа
 філіграні
 фінгерпрынт
 фаліант
 фаліяцыя
 фон
 форзац
 фармат
 формы
 фатаграфія
 фататыпная папера
 франтыспіс

футляр

футарал

Х

химический карандаш

хімічны аловак

хождения

хаджэні

хранить

захоўваць

хрестоматия

хрэстаматыя

хроника

хроніка

хронограмма

хранаграма

хронограф

хранограф

хронология

храналогія

Ц

цвет

колер

цветник

кветнік

цветной

каляровы

цветочный

кветкавы

цензура

цэнзура

цензурное разрешение

цэнзурны дазвол

ценная книга

каштоўная кніга

цитата

цытата

цицера

цыцэра

Ч

часовник

часоўнік

часослов

часаслоў

частная библиотека

прыватная бібліятэка,

прыватны кнігазбор

чернила

атрамант

черный

чорны

чертеж
четьи-миней
чудеса

рысунак
чэці-міней
цуды

Ш

шагреновый переплет
шелк
шелкография
шестодневц
шифр
шмуцтитул
шрифт
    готический
    гражданский
    жирный
    кириллический
    крупный
    курсивный
    латинский
    мелкий
    прямой
штрих

шчыгрынавая аправа
шоўк
шаўкаграфія
шасціднёвік
шыфр
шмуцтытул
шрыфт
    гатычны
    грамадзянскі
    тоўсты
    кірыліцкі
    буйны
    курсійны
    лацінскі
    дробны
    просты
рыска

Э

экземпляр
    дефектный
    контрольный
    необрезанный
    подносный
    подписной
    полноценный
    сигнальный
    уникальный

паасобнік
    дэфектны
    кантрольны
    неабрэзаны
    даройны
    падпісны
    паўнавартасны
    сігнальны
    унікальны

экслибрис
экспертиза
эксплицит
эльзевиры
эмблема
эпиграф
эпиграфика
эпистолярный

екслибрыс
експертыза
експліцыт
эльзэвіры
эмблема
эпіграф
эпіграфіка
эпісталярны

Ю

юбилейное издание

юбілейнае выданне

**РУСКА-БЕЛАРУСКІ ТЭРМІНАЛАГІЧНЫ СЛОЎНІЧАК
ПА КНІГАЗНАЎСТВЕ**

*Дапаможнік у апрацоўцы старадрукаў і рэдкіх
выданняў*

Укладальнікі **Рошчына Таццяна Іванаўна,
Саверчанка Наталля Сяргееўна**

Навуковы рэдактар *Зьміцер Санько*

Падпісана да друку 06.02.97. Фармат 60x84¹/₁₆. Папера
афсетная. Гарнітура школьная. Афсетны друк. Умоўн. друк.
арк. 1,63. Ул.-выд. арк. 0,91. Тыраж 150 экз.
Заказ 128.

Нацыянальная бібліятэка Беларусі. 220636, Мінск,
Чырвонаармейская, 9.

Надрукавана на рызографе Нацыянальнай бібліятэкі
Беларусі. 220636, Мінск, Чырвонаармейская, 9.